

to life and health persons in premises with the written consent of the persons in respect of which the film and photography, video and audio recording, as well as with the owners of legitimate messages or users of these facilities [1]. It should be noted that obtaining oral or written consent of persons to conduct film and photo shooting, video and audio recordings on them makes it impossible to obtain the necessary information, because a person, knowing that he is being watched, will not feel free, and will be able to intentionally hide the necessary information.

Thus, the very fact of adoption of such a law is certainly a positive thing, but its meaning and content of certain provisions require improvement.

References

1. Про приватну детективну (розшукову) діяльність : проект закону України від 02.09.2019 № 1228 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66600 (дата звернення: 14.11.2019).

Received 19.11.2019

УДК 343.431(477)

Катерина Андріївна КЛИМЕНКО,

курсант групи Ф1-306 факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Наталія Юріївна ЦВІРКУН,

викладач кафедри кримінального права і кримінології

факультету № 1 Харківського національного

університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук

ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ

Торгівля людьми – одна з найбільш актуальних проблем сучасності. Жертвами сучасних форм рабства в усьому світі щорічно стають мільйони людей.

Поширенню зазначеного явища сприяють також такі чинники, як підвищення мобільності населення, трудова міграція,

зростання безробіття серед жінок, збільшення доступу населення до мережі Інтернету, який практично не контролюється, з точки зору закону, і нерідко використовується з корисливою і навіть злочинною метою.

Механізм торгівлі включає вербування, викрадення, перевезення, переховування, передачу із рук у руки, продаж або купівлю людей за допомогою різних способів примусу, застосування сили, обману або шахрайства з метою перетворення їх у рабів або поставлення в наближені до рабства умови, примус до проституції, домашнього рабства, підневільної праці або втягнення у боргову кабалу.

З торгівлею людьми як злочином міжнародного характеру світова спільнота намагається боротися вже давно. Але, незважаючи на увагу міжнародних організацій до зазначеної проблеми, торгівля людьми, примусова проституція та торгівля людськими органами останніми роками набули поширення як види незаконного бізнесу. Це явище можна назвати «товаризацією особистості». Воно є, в першу чергу, наслідком відсутності відповідного правового і соціального захисту людини. Індустрія торгівлі живим товаром розвивається надзвичайно стрімкими темпами, являючи собою найбільш прибутковий кримінальний бізнес у світі. Прибутки від нього сягають астрономічних розмірів, щорічно приносячи кримінальним угрупованням мільярди доларів. Нині торгівля жінками й дітьми вважається третім за величиною джерелом доходів організованої злочинності, поступаючись лише наркотикам і зброї.

Серед основних причин поширення торгівлі людьми в Україні експерти називають:

- важке економічне становище громадян і безробіття;
- недостатня поінформованість про можливості працевлаштування за кордоном, незнання міграційного законодавства;
- недостовірне подання інформації про життя за кордоном;
- попит на дешеву робочу силу в країнах призначення;
- активна діяльність злочинних угруповань і недостатнє переслідування торгівців людьми;
- насильство в родині.

Закон України «Про попередження злочинів у сфері торгівлі» дає таке визначення: Боротьба з торгівлею людьми – система заходів, що здійснюються в рамках протидії торгівлі

людьми, спрямованих на виявлення злочину торгівлі людьми, у тому числі незакінченого, осіб, які від цього постраждали, встановлення фізичних/юридичних осіб – торгівців людьми та притягнення їх до відповідальності

Основними елементами в акті торгівлі є:

- ошукування;
- насильство;
- боргова кабала;
- експлуатація заради корисливої мети, для якої використовуються обман, насильство або боргова кабала.

Як правило, ошукування полягає в дезінформації щодо умов праці або характеру роботи, яка буде виконуватися.

Протидія торгівлі людьми в багатьох країнах будується за такими принципами: запобігання, допомога й переслідування. Її реалізація на практиці передбачає комплекс заходів і дій, в якому певні функції виконують різні структури: державні, неурядові й міжнародні організації, а також ЗМІ.

Для більшості представників державних органів, перш за все правоохоронних, торгівля людьми розглядається як проблема боротьби зі злочинністю. Стратегія протидії їй складається в цьому випадку в застосуванні кримінального покарання, розвитку міжнародної координації дій поліції та інших заходів, що дають можливість більш ефективно переслідувати злочинців. Така стратегія є продуктивною в контексті формування комплексних заходів протидії. Вважаємо, що увага в ній має акцентуватися на транснаціональному характері злочинів у цій сфері, формуванні відповідних міждержавних угод та організаційних зусиль по боротьбі із торгівлею людьми, без чого ефективна протидія не може здійснюватися.

Основні напрями державної політики у сфері протидії торгівлі людьми

1. Основними напрямками державної політики у сфері протидії торгівлі людьми є:

1) попередження торгівлі людьми шляхом підвищення рівня обізнаності населення, превентивної роботи, зниження рівня вразливості населення, подолання попиту;

2) боротьба із злочинністю, пов'язаною з торгівлею людьми, шляхом виявлення злочинів торгівлі людьми, осіб, причетних до скоєння злочину, притягнення їх до відповідальності;

3) надання допомоги та захисту особам, які постраждали від торгівлі людьми, шляхом удосконалення системи

відновлення їхніх прав, надання комплексу послуг, впровадження механізму взаємодії суб'єктів у сфері протидії торгівлі людьми.

Отже, наша країна проводить такі профілактичні заходи:

1. Вивчення особливостей проблем дітей та молоді в аспекті запобігання торгівлі людьми, а також вивчення особливостей мотивації молоді щодо працевлаштування, навчання, відпочинку за кордоном.

2. Формування позитивної мотивації молоді до сприймання соціальних послуг та стимулювання молоді до засвоєння інформації щодо протидії торгівлі людьми.

3. Встановлення контакту з молоддю і членами їх сімей і надання їм соціальної допомоги, тобто такого комплексу соціальних послуг, який сприяє не тільки відмові від «легких грошей» за кордоном, але й підвищенню соціального статусу молоді, їх особистому розвитку, на основі оволодіння знаннями про свої права, навчання вмінню ними користуватися та їх відстоювати, створення умов для їх реалізації, використовуючи, при необхідності соціальну опіку та підтримку, соціальний менеджмент. Наслідком такої допомоги також будуть: знання, які запобігають потраплянню в рабство, вміння і навички щодо критичної оцінки, прийняття рішення, управління собою в ситуаціях, які можуть привести до потрапляння в тенета торговців людьми.

4. Наступним елементом «допомоги для самопомоги» є спрямування молоді до самопомоги в напрямі запобігання торгівлі людьми через надання інформаційних послуг про установи та організації, які вирішують такі проблеми; а також розвиток волонтерського руху, студентських соціальних служб позааудиторної виховної роботи, підтримка НУО, які займаються профілактикою торгівлі людьми.

Хоча українське законодавство передбачає досить суворе покарання за торгівлю людьми, однак, зважаючи на те, що залишається мотивація у людей для виїзду за кордон і високі прибутки у тих, хто вивозить, найближчим часом, поки не запрацюють міжнародні механізми, передбачені Конвенцією ООН, змін не відбудеться. Саме тому мають бути сформовані національні стратегії протидії, що базуються на глибокому розумінні проблеми торгівлі людьми та її динаміки у суспільстві.

Одержано 19.11.2019

